

Työpaikalla järjestettävä koulutus – uutta kohti

Opso ry syysseminaari 3.10.2017

Mari Pastila-Eklund

AJANKOHTAISIA ASIOITA

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

#AMISREFORMI

Järjestämislupien uudistaminen

- Vastineet saatu kaikilta (ehdotuksia lähetetty 149:lle),
 - 127 ehdottaa muutoksia ehdotukseen,
 - 18 ei esitä muutoksia ehdotukseen ja
 - 4 järjestäjää yhdistyy toisen koulutuksen järjestäjän kanssa (yksi uusi toimija ja yksi sulautuminen toiseen koulutuksen järjestäjään)
- Uusia hakijoita on yhteensä 31 kappaletta (lähinnä työvoimakoulutuksen järjestäjiä, entisiä näyttötutkinnon järjestäjiä ja määräaikaisen luvan saaneita koulutuksen järjestäjiä)

Järjestämislupien uudistaminen

- Koulutuksen järjestäjät hakeneet yhteensä 9250 opiskelijavuoden lisäystä lupiansa ehdotettuun vähimmäismäärään
- Volyymilisäystä haki noin 108 järjestäjää
- Lisää tutkintoja lupaansa hakee 93 järjestäjää
- Uusia tutkintoja lupiin haettu yhteensä noin 1000 kpl (n. 650 kpl muutoshakemuksia)
- Pois tutkintoja hakee 14 järjestäjää ja tutkintoja yhteensä n. 70 kpl
- VALMAa hakee 32 järjestäjää
- TELMAa hakee 9 järjestäjää
- Kuljettajakoulutusta hakee 3 järjestäjää

Järjestämislupien uudistaminen

- Työvoimakoulutuksen järjestämistehtävää hakee 109 järjestäjää (yht. nykyiset järjestäjät ja uudet hakijat)
- Laajennettua oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävää hakee 57 järjestäjää (yht. nykyiset järjestäjät ja uudet hakijat)
- Vankilaopetuksen järjestämistehtävää hakee 22 järjestäjää
- Tutkintokieliä lisää hakee 30 järjestäjää (englanti, ruotsi ja venäjä)
- Toiminta-alueeseen muutosta hakee 26 järjestäjää
- Vähimmäisopiskelijavuosimäärään muutosta hakee 108 järjestäjää
- Urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tehtävää hakee 12 järjestäjää (joista kaksi hakemusta on jo sisässä)
- Sisäoppilaitosmuotoista koulutusta hakee 6 järjestäjää
- Muutamilla omia ehdotuksia/vaativaa erityistä tukea

Vireillä olevia asioita reformissa

- Asetusten antaminen (OKMA: tutkintorakenne, rahoituksen laskentaperusteet, opiskelijaksi ottaminen, maksut, op.sos. etuudet VNA: hakumenettely, asetus ammatillisesta koulutuksesta)
- Uuden rahoitusjärjestelmän toimeenpano
 - tietopohjan rakentaminen ja tarvittavat tiedonkeruut
- Sähköisten hakupalveluiden edellyttämät muutokset ja uudistukset
 - uudet valintaperusteet
 - jatkuva haku
- KOSKI-järjestelmän käyttöönotto (HE 72/2017 vp)
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutokset, psykologi- ja kuraattoripalvelut kaikille PT:ssa ja Valmassa (budjettilaki, HE annettu)
- ALV- ja varainsiirtoverolakien muutokset (VM valmistelee, lausuntokierroksella)

Talousarvioesitys 2018

- OKM:lle siirtyy tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus ja osa tutkintoon johtamattomasta työvoimakoulutuksesta, minkä vuoksi ammatillisen koulutuksen määrärahaa lisätään 50,7 miljoonalla eurolla.
- Ammatillisen koulutuksen tarjontaa lisätään 1000 opiskelijavuodella nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi ja osaamistarpeisiin vastaamiseksi. Lisäpaikat kohdennetaan erityisesti työttömille ja työttömyysuhan alaisille nuorille. Määrärahojen lisäys on 9,4 miljoonaa euroa. Tarkoitus kohdentaa sekä omaehtoiseen että työvoimakoulutukseen.
- Uudistuksen toimeenpanon tukemiseen esitetään ensi vuodelle 15 miljoonan euron lisäpanostusta.

Vuoden 2018 rahoituksen alustava aikataulu loppuvuoden 2017 osalta

- lokakuun alku: OKM:n järjestämislupapäätökset; järjestäjäkohtaiset opiskelijavuosien vähimmäismäärät päätetty
- Vko 42 → koulutuksen järjestäjille lähetetään OKM:n alustava ehdotus vuoden 2018 tavoitteellisten opiskelijavuosien määrästä (kuuleminen) ja sen perusteella muodostuvasta rahoituksesta sekä ohjeet perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen hakemiseksi (kriteerit)
- Vko 45 → koulutuksen järjestäjien vastineet OKM:n alustavaan ehdotukseen vuoden 2018 tavoitteellisten opiskelijavuosien määrästä sekä perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen hakemukset
- Vko 49 → suoritepäätökset tehty
 - perusrahoituksen tavoitteelliset opiskelijavuodet ja rahoituksen määrä (ml. harkinnanvarainen korotus)
 - suoritusrahoituksen määrä (pohjana v. 2016 tutkintotiedot)
 - alv-kompensaatiot
- 29.12.2017 rahoituspäätös

A close-up photograph of a woman with blonde hair and blue eyes, wearing a blue headband and a white work glove. She is looking directly at the camera with a slight smile. The background is dark and out of focus.

**UUDISTUVA
OHJAUS JA
UUDISTUVAT
VAATIMUKSET**

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN UUSI OHJAUS- JA SÄÄTELYJÄRJESTELMÄ

AMMATILLISTEN TUTKINTOJEN JA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISLUPA

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää

- tutkinnot ja koulutukset
- työvoimakoulutuksen tehtävän
- opetus- ja tutkintokielet
- toiminta-alueen
- opiskelijavuosien vähimmäismäärän
- muut oikeudet, velvollisuudet ja tehtävät.

- Määrittää koulutuksen järjestäjän tehtävän
- Perustuu osaamistarpeisiin.
- Luo ennakoitavan perustan tutkintojen ja koulutuksen järjestämiselle
- Varmistaa laadukkaiden tutkintojen ja koulutuksen järjestämisen

VUOROPUHELU MINISTERIÖN JA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN VÄLILLÄ TARVITTAESSA

- Läpinäkyvä, joustava ja vuorovaikutteinen menettely koulutuksen kohdentamiseksi
- Mahdollisuus seurata toiminnan vaikuttavuutta ja työnjaon toimivuutta

VALTION TALOUSARVIO

Eduskunta päättää

- ammatillisen koulutuksen määrärahasta
- opiskelijavuosien enimmäismäärästä
- työvoimakoulutuksen opiskelijavuosien vähimmäismäärästä
- strategiarahoituksen osuudesta.

VUOSITTAIN TEHTÄVÄ SUORITEPÄÄTÖS

Opetus- ja kulttuuriministeriö

- päättää kunkin koulutuksen järjestäjän tulevan vuoden tavoitteellisen opiskelijavuosien määrän
- vahvistaa tulevan vuoden suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen perusteena käytettävät suoritelmät.

- Rahoitus maksetaan suoritepäätöksen perusteella
- Strategiarahoitusta myönnetään hakemusten perusteella

Vaatimukset ammatilliselle koulutukselle

- Osaamista, joka vastaa muuttuvan työelämän tarpeisiin
 - osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen
 - uuden yritystoiminnan syntymisen tukeminen
 - työelämän kehittäminen
 - tarve- ja kysyntälähtöisyys
- Yksilöllisiä ja vaikuttavia opintopolkuja
 - osaamistavoitteen saavuttaminen ydintavoite
 - ottaa huomioon opiskelijan tarpeet ja lähtökohdat (oppimisvalmiudet, motivaatio, elämäntilanne, tukitarve)
 - madaltaa kynnystä osallistua koulutukseen
 - opiskelijan oppimisen kannalta tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset oppimisympäristöt
 - nuorten koulutustakuu ja aikuisten koulutusmahdollisuuksien parantaminen
- Tiiviit suhteet työelämään ja muihin sidosryhmiin
- Tehokkuus ja tuloksellisuus – niukkenevien resurssien tehokas käyttö

Yhdessä tekeminen on yhteinen etu

- Työ- ja elinkeinoelämä voi vaikuttaa ammatillisen koulutuksen suunnitteluun, suuntaamiseen ja kehittämiseen omalla alallaan ja alueellaan lähtemällä mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjien yhteistyöelimiin tai -verkostoihin tai koulutuksen järjestäjien kumppaniksi.
- Työ- ja elinkeinoelämän kannattaa olla mukana myös ammatillisen koulutuksen arjessa tarjoamalla oppisopimus- ja koulutussopimuspaikkoja sekä osallistumalla näyttöjen arviointiin, sillä
 - ne tarjoavat erinomaisia mahdollisuuksia nähdä, mitä opiskelijat oikeasti osaavat
 - ne ovat mahdollisuus suunnata opiskelijoiden osaamista ja valintoja yhdessä opiskelijan kanssa yrityksen tarpeiden kannalta osuvaan suuntaan
 - oppisopimus ja koulutussopimus ovat aiempaa joustavammin hyödynnettävissä uuden työvoiman rekrytoinnissa ja yritysten henkilöstön osaamisen kehittämisessä
 - parhaassa tapauksessa yritys saa opiskelijasta valmistumisen jälkeen osaavan, yrityksen toimintatavat jo tuntevan työntekijän motivoituneen työntekijän - kenties jopa yritystoiminnan jatkajan - ja opiskelija puolestaan osaamistaan vastaavan työpaikan tai haastavampia työtehtäviä.

REFORMIN TOIMEENPANOON TUKI

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

#AMISREFORMI

Tukiohjelman keskeiset toimenpidekokonaisuudet

1. Viestintä ja vuorovaikutus
2. Koulutuksen järjestäjien tuki ja neuvonta uuden lainsäädännön soveltamiseen liittyen
3. Toimintaprosessien uudistamisen ja kehittämisen tukeminen osaamisperusteisiksi ja asiakaslähtöisiksi
4. Opetushenkilöstön ja työpaikkaohjaajien osaamisen kehittäminen ja toimintakäytäntöjen uudistaminen
5. Laadunhallinnan tuki

Reformin toimeenpanon tukiohjelma

1. Viestintä ja vuorovaikutus

- tilaisuudet ja tapahtumat
 - alueseminaarit – amiskiertue - #amisreformi, #reformintuki,
 - ammatillisen koulutuksen seminaari (31.10-1.11.2017)
 - sidosryhmien tilaisuudet, kuten esim. EDUCA-messut 26.-27.1.2018
 - työvoimakoulutuksen kick off – tilaisuus
- OKM ja OPH nettisivut:
 - <http://minedu.fi/amisreformi>
 - <http://www.oph.fi/reformintuki>
 - www.ammattiosaaja.fi
 - tietoa, infogrammeja, materiaaleja ym. käytettäväksi
 - tapahtumakalenteri
- OKM/OPH/TEM sekä sidosryhmien viestintätoimet

Reformin toimeenpanon tukiohjelma

2. Koulutuksen järjestäjien tuki, neuvonta ja ohjaus

- uuden lainsäädännön soveltaminen ja tulkinta, rahoitus, valinnat, työvoimakoulutus ym.
- Työpaikalla järjestettävän koulutus – suunnittelusta käytäntöön (Oulu 14.11., Tampere 16.11., Mikkeli 29.11. ja Helsinki 30.11.)
- OKM ja OPH reformisivut
 - UKK – usein kysytyt kysymykset, videoklipit, infogrammit, reformisanasto ym.
- sähköpostiosoitteet kysymyksille
 - reformi@minedu.fi
 - reformintuki@oph.fi
- OKM/OPH webinaarit
 - järjestetään syksyn aikana eri teemoista
- reformilähettiläät

Reformin toimeenpanon tukiohjelma

3. Toimintaprosessien uudistamisen ja kehittämisen tuki

- henkilökohtaistaminen ja yksilölliset opintopolut (eHOKS)
 - hankeryhmä valmistelee eHOKS:in käyttöönottoa
 - yhteisen toimintamallin kuvaaminen ja käyttöönottosuunnitelma vuoden 2017 loppuun mennessä
- oppisopimuskoulutuksen ja koulutussopimuksen toimintaprosessin kehittäminen
 - yhtenäinen toimintaprosessi ja siihen liittyvät sopimusmallit (hanke käynnistyy syksyllä 2017)
 - työelämäpalvelu ja asiakkaan tarpeisiin vastaaminen keskeinen lähtökohta
- osaamisen näyttäminen ja arviointi – yhtenäinen prosessi ja toimintamallit
- läpäisyn parantaminen ja keskeyttämisen vähentäminen
 - ZOOM-hankkeella hyviä käytäntöjä levitykseen
- digitaaliset oppimisympäristöt ja ratkaisut

Reformin toimeenpanon tukiohjelma

4. Opetushenkilöstön ja työpaikkaohjaajien osaamisen kehittäminen ja toimintakäytäntöjen uudistaminen (ml. johtamisen tuki);

- Parasta osaamista –hanke
 - koulutuksen järjestäjien, ammatillisten opettajakorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen asiantuntijoiden yhteistyönä tuottaa ja levittää kaikkien koulutuksen järjestäjien käyttöön kysyntä- ja tarvelähtöisiä opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämisen toteutusmalleja, tukiaineistoja ja toimintatapoja (erityisesti digitaaliset ratkaisut) sekä koulutusta.
 - <http://blogit.jao.fi/parastaosaamista/>
- Opetustoimen henkilöstökoulutus (OPH)
 - suunnataan valtion rahoittamaan opetustoimen henkilöstökoulutusta tukemaan reformin toimeenpanoa
- Osaamismerkki –hanke
 - uusia tapoja opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseksi

Reformin toimeenpanon tukiohjelma

5. Laadunhallinnan tuki

- Osallistuminen EU-tasoiseen laadunhallinnan kehittämiseen
 - OPH toimii laadunhallinnan koordinaatiopisteenä
- Ammatillisen koulutuksen laadun kehittämisen valtionavustushankekokonaisuus
 - Painopisteet 2017: laadunhallintajärjestelmän päivittäminen reformin tavoitteiden suuntaisesti, laatukulttuurin vahvistaminen ja työpaikalla järjestettävän koulutuksen laadunhallinta sekä valmistautuminen itsearviointiin
 - Laatuverkostot
- Laatupalkintokilpailu
- Työelämätoimikuntien rooli ja tuki
- Muu ohjaus ja tuki laadukkaan koulutuksen ja tutkintojen järjestämiseen

The background features a stylized illustration of a hand holding a globe, overlaid with a network of interconnected nodes and lines, symbolizing global connectivity and digital networks. The entire image is set against a solid blue background.

Lisätietoa verkkosivuilta:

<https://minedu.fi/amisreformi>